

Algemene beschouwingen begroting 2023

We leven in bijzondere tijden. Nog nooit betaalde wij zoveel voor ons mandje met boodschappen. Er woedt een oorlog, onze planeet warmt op en onze natuur kwijnt weg. Deze bijzondere tijden vragen om doordachte keuzes, keuzes die wij als gemeenteraad kunnen maken. Wij kunnen keuzes maken die recht doen aan hetgeen onze inwoners nodig hebben.

Voor veel gebeurtenissen in de wereld halen wij onze schouders op. Klimaatverandering? Ja, verschrikkelijk, en we schakelen snel naar een andere TV zender. Een programma over zoönosen, zoals Q-koorts, covid en vogelgriep. Ai! Een container vol met dode kippen... Snel zappen! Oekraïne, jeetje wat erg! Eens kijken of er ook ergens voetbal op is... Pas als de gevolgen dichtbij komen, als de hele straat onder water staat, oma komt te overlijden door corona, of als onze boodschappen onbetaalbaar worden realiseren wij ons dat er iets moet gebeuren.

Op veel zaken hebben wij als gemeente nauwelijks invloed. Gelukkig zijn er zaken waar we wel invloed op hebben: Een betaalbaar dak boven je hoofd, eten op tafel, en een gezonde woonomgeving. Als wij steeds maar blijven kiezen voor economische groei, roofofbouw op onze leefomgeving en voor onbetaalbare woningen, zal het voor de gemiddelde inwoner van Venray steeds moeilijker worden om die basis voor elkaar te krijgen: een dak boven je hoofd, eten op tafel en een gezonde leefomgeving.

Als het welzijn van inwoners in Venray voorop zou staan, zou GroenLinks in Venray overbodig zijn geweest. Maar klaarblijkelijk is er een belangrijke taak voor GroenLinks weggelegd!

Bouwen, bouwen, bouwen wordt er maar steeds geroepen. Wat GroenLinks betreft gaan we eerst verbouwen, verbouwen, verbouwen. Als je door het centrum van Venray loopt zie je duizenden vierkante meters winkelruimte die leeg staan. Sommige al jaren. We schijnen nog steeds niet in te zien dat de manier van winkelen voorgoed veranderd is. Hoe kunnen wij het verkopen dat er zoveel gebouwen leeg staan, en we behoefte hebben aan betaalbare woningen? Moeten wij nu de vastgoedeigenaren hierop aanspreken, of doen wij als gemeente iets verkeerd? Beste wethouder, vertel het ons! En als we het dan toch hebben over bouwen, bouwen, bouwen, zien we helaas dat de woningen die er de laatste tijd gerealiseerd worden, voor de meeste mensen onbetaalbaar zijn. Dit moet echt anders. Laten we, als we vinden dat er een nieuwe wijk moet komen, bijvoorbeeld een ecologische woonwijk ontwikkelen met alleen maar betaalbare woningen. Energieneutraal, bio-based en in harmonie met onze omgeving.

Wat we dan weer goed doen in Venray is slopen, slopen, slopen. Van ons historische Venray blijft niets over als dit zo doorgaat. Projectontwikkelaars hebben vrij spel en kunnen het verleden van Venray steeds verder uitwissen. Inalfa, Postkantoor, Markstraat 8 en straks een torenflat langs de Grote kerk, het kan allemaal in ons mooie Venray. Hoe gaan we de historische bebouwing, de ziel van Venray beschermen? Beste Wethouder, vertel het ons!

De grootste “kostenpost” in de begroting is ons sociaal domein. GroenLinks maakt zich daar ernstige zorgen over. Niet zozeer over de miljoenen die nodig zijn voor de zorgverleners, die dag in dag uit hard werken om onze inwoners de zorg te bieden die ze nodig hebben, maar wel om de miljoenen die er onderweg verloren gaan aan bureaucratie. We geven steeds meer geld uit binnen het sociaal domein, terwijl het aantal inwoners dat er gebruik van maakt terug loopt. Hoe is dit mogelijk? Waar blijft dit extra geld? Beste wethouder, vertel het ons!

Een andere grote kostenpost, die volgens deze begroting maar liefst 7 miljoen meer moet gaan kosten, is de post besturen. 7 miljoen meer! Dat is een stijging van meer dan 25%. Wat is er in hemelsnaam gebeurd binnen de muren van ons gemeentehuis? Hoe valt het de inwoners van Venray uit te leggen dat we allemaal de broekriem aan moeten halen, en we voor het besturen van onze gemeente ineens een enorme smak geld extra op moeten hoesten? Beste wethouder, vertel het ons!

Voor GroenLinks Venray is een gezonde leefomgeving erg belangrijk. Wij zijn graag eerlijk over ontwikkelingen in onze gemeente die een schadelijke invloed hebben op onze gezondheid. In een regio met de hoogste veedichtheid in de wereld, kun je niet om de invloed van die enorme veestapel heen. Natuurlijk begrijpen wij ook dat er veel mensen hun boterham verdienen met een baan bij een veehouder, een voerleverancier of een mestverwerker, maar is dat voldoende reden om 43.000 inwoners eerder te zien sterven door gezondheidsproblemen ten gevolge van onze slechte luchtkwaliteit? Ook in dit college ontbreekt weer het gevoel voor urgentie om de balans terug te brengen. We zijn hier het TATA van Noord-Limburg, een gebied waar we de belangen van de inwoners steeds weer in de schaduw zetten van de economie.

De marketing hebben we wel goed op orde. Neem bijvoorbeeld “de gezondste regio”. Ik heb veel mensen gesproken die in de veronderstelling zijn dat dit gaat over de fysieke gezondheid in onze gemeente. In de praktijk gaat vrijwel al het geld dat we hierin pompen rechtstreeks naar de economische ontwikkeling van onze regio. Laten we hier eerlijk over zijn richting onze inwoners, en niet de indruk wekken dat we hard bezig zijn om daadwerkelijk iets te doen tegen de vervuiling van onze lucht, grondwater en bodem. Zelfs de plannen om luchtkwaliteit te gaan meten, worden in deze begroting op de lange baan geschoven. Van het vorige motto “Een gezonde toekomst voor Venray” gaat dit college naar “Een gezond Venray, ergens in de toekomst”

Beste college, vertel het ons, wanneer kunnen we in Venray weer opgelucht ademen?

Tot zover.

André van Maarschalkerwaard, raadslid GroenLinks Venray